

BSSn4404: Výzkum konfliktu

Nestátní ozbrojení aktéři

11.4. 2022

Miriam Matejova, PhD

Program

- Asymetrický konflikt: povstania a rebélie
 - Čo robí konflikt asymetrickým?
 - Prečo štát ľahko nevyhrá proti povstalcom?
- Terorizmus
- Iní nešťatní aktéri?

Asymetrický konflikt

- Teroristické útoky? Útoky rebelov? Počítačové vírusy?
- Aktéri nebojujú férovo?
- Klasický vojna ale medzi aktérmi, ktorý nemajú rovnaké zdroje?
- Boj medzi aktérmi s rozdielmi v **právnom postavení**, s **nerovnováhou moci** alebo s **kontrastnými stratégiami**

**Asymetrický
konflikt:
právny
status**

- Štátni aktéri (uznávaní ako zvrchovaní a vlastníaci centralizované ozbrojené sily) vs. neštátni aktéri (chýba im medzinárodné uznanie a pôsobia pod difúznejším velením)

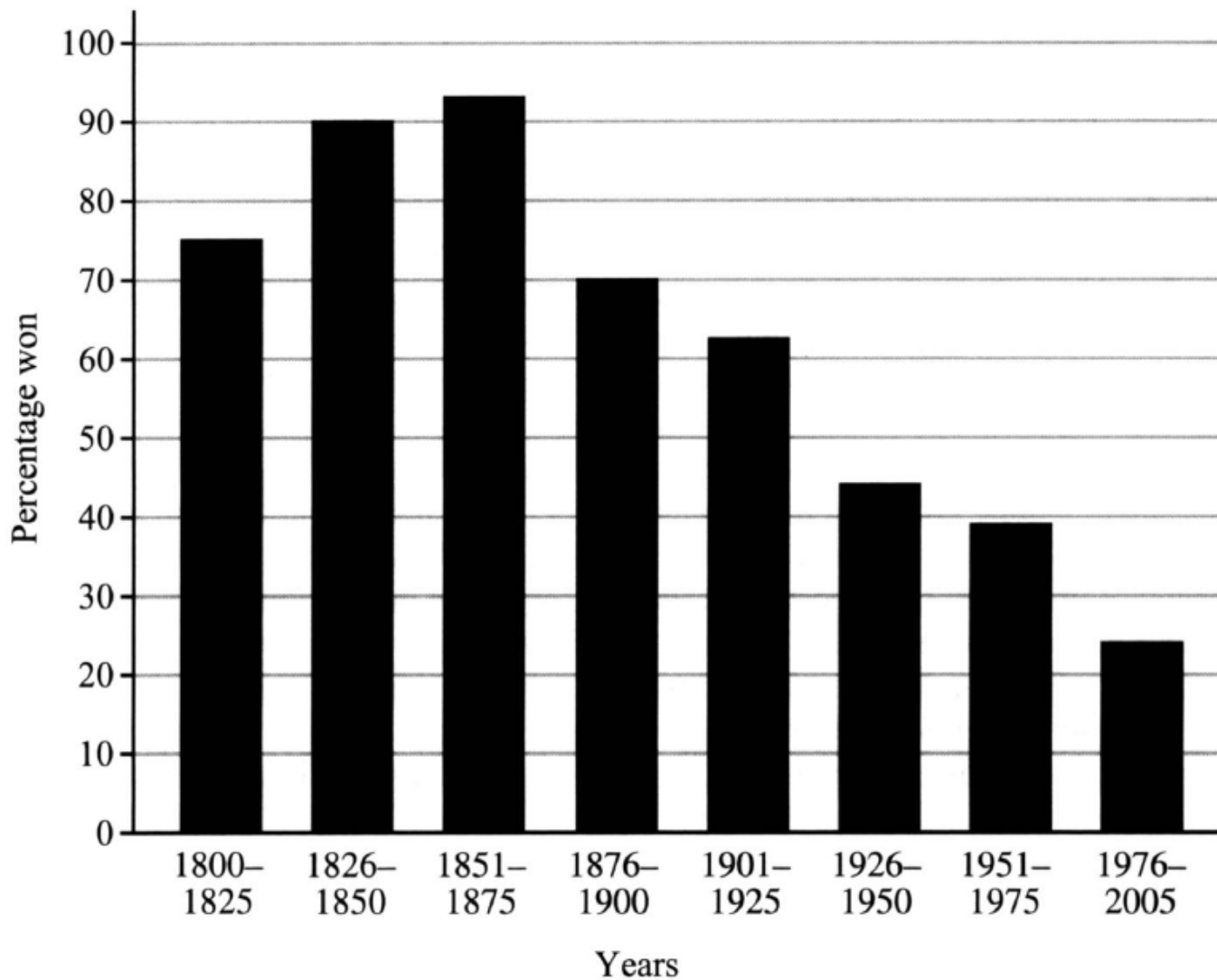
Asymetrický konflikt: zdroje

- Slabšiemu aktérovi chýba sofistikovaná výzbroj ako aj pracovná sila, hospodárske zdroje, technologické schopnosti alebo iné prostriedky, aby mohol silnejšiemu aktérovi čeliť za rovnakých podmienok.

Asymetrický konflikt: stratégie

- Priame stratégie zamerané na bojové schopnosti súpera vs. nepriame stratégie zamerané na ochotu súpera bojovať

Prečo štáty menej vyhrávajú povstalecké vojny?

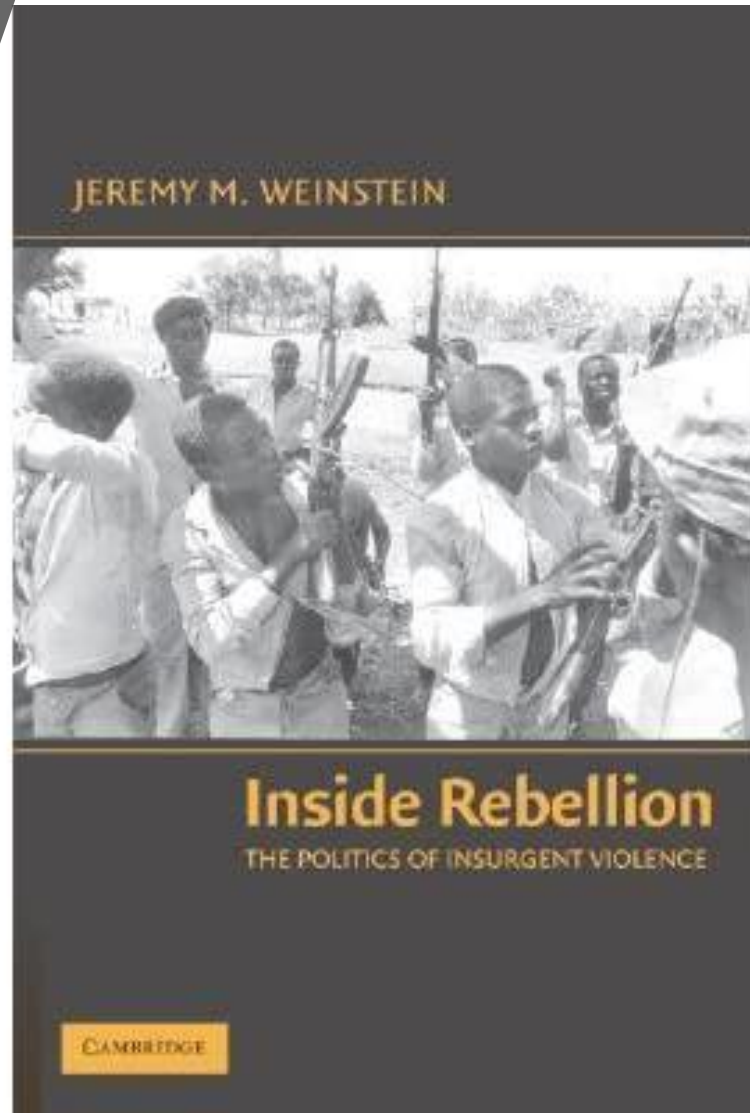

Zdroj: Lyall
and Wilson
2009

Note: N = 286. Draws are considered losses here.

FIGURE 1. *The puzzle: Percentage of conflicts won by incumbent, 1800-2005*

Ako fungujú povstalecké skupiny?

Terorizmus: znaky

- Páchatelia tvrdia, že obhajujú ušľachtilé ciele a hodnoty.
- Obhajcovia uvádzajú spravodlivé ciele, aby ospravedlnili svoje správanie.
- Páchatelia jednotne tvrdia, že sú bojovníkmi za slobodu alebo obhajcami práva a spoločenského poriadku.

Terorizmus: definícia?

- Použitie nezákonnej sily,
- Subnárodní aktéri,
- Netradičné metódy,
- Politické motívy,
- Útoky na „mäkké“ civilné a pasívne vojenské ciele,
- Cieľavedomé ovplyvňovanie publika
- Symbolizmus

Terorizmus: definícia

- **CIA:** “...premeditated, politically motivated violence perpetrated against noncombatant targets by sub-national groups or clandestine agents, usually intended to influence an audience.”
- **Bruce Hoffman:** “Terrorism is fundamentally a form of psychological warfare. Terrorism is designed, as it has always been, to have profound psychological repercussions on a target audience. Fear and intimidation are precisely the terrorists’ timeless stock-in-trade. ...It is used to create unbridled fear, dark insecurity, and reverberating panic. Terrorists seek to elicit an irrational, emotional response.”

Mýty o terorizme

- „*terorizmus zdola*“ verzus „*terorizmus zhora*“
 - Legitímne verzus nelegitímne násilie
 - Terorizmus ako niečo, čo robia „oni“ a nie „my“
- *Dlhodobó akceptovaný názor*: teroristi sú patologickí, poháňaní náboženským fanatizmom alebo podnecovaní chudobou
- *V skutočnosti*: mnohí teroristi sú dobre vzdelaní a v rámci ich svetonázoru celkom racionálni

Terorizmus a politika

- Terorizmus je politický konštrukt, historicky premenlivý a ideologicky užitočný
 - napr., IRA; Nelson Mandela; Jásir Arafat
- Po nástupe k moci lídri často prepisujú historické knihy

Typy terorizmu

- Štátny
- Disidentský
- Náboženský
- Kriminálny
- Medzinárodný

Neúmyselné dôsledky terorizmu

Nekonečný cyklus násilia?

Násilná reakcia má tendenciu delegitimizovať; pomáha náboru

Vnútorne náklady: používanie mučenia, záchytné tábory (Guantánamo, Abú Ghrajb), porušovanie občianskych slobôd, nezákonné sledovanie, cielené vraždy

Vysoké náklady na vojnu – mohli by sa použiť na iné veci, ako je chudoba, climate change, atď.

Je terorizmus efektívny?

- Mediálna a politická pozornosť
- Vplyv na publikum
- Donútenie k ústupkom
- Narušenie bežných postupov
- Podnecovanie štátu k nadmernej reakcii

- *Akú úlohu hrajú médiá v efektívite terorizmu?*

Iní neštátní ozbrojení aktéri

- Organizovaný zločin
- Povstania
- Výtržníctvo
- Ekoterorizmus
- Iné?